

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської підготовки
кафедра суспільно-гуманітарних наук**

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ТА КОНФЛІКТОЛОГІЯ»

<https://op.tsatu.edu.ua/enrol/index.php?id=526>

Викладач (і)	к.психол.н., доц. Лариса Єременко
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Соціальна психологія та конфліктологія» спрямована на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей щодо осмислення сучасної різноманітності системи людських стосунків, вміння знаходити адекватні способи вирішення питань, що виникають в комунікативній, підприємницькій, організаторській сферах міжособистісних і міжгрупових взаємодій.

Дисципліна зорієнтована на вивчення таких питань: соціальна психологія особистості, механізми й умови соціалізації особистості, феноменом «Я»-концепції; соціально-психологічна характеристика спілкування, характеристика міжособистісного спілкування, функції спілкування як однієї з базових категорій психології; фундаментальні теоретичні засади соціальної психології малої групи, її характеристики, соціометрична й комунікативна структура; актуальні проблеми соціальної психології великих груп, такі психологічні явища, як натовп, паніка, чутки; соціальна психологія масових рухів; фундаментальні теоретичні засади конфліктології; основні види та методи дослідження конфліктів; основні стратегії, тактики і технології розв'язання конфліктів.

Метою дисципліни є формування систематизованого комплексу знань про соціальну психологію як одного з напрямів психологічної науки, яка вивчає закономірності спілкування та сумісної діяльності людей, залучених у різні соціальні групи, а також характеристики самих груп; закономірності соціальної поведінки людей і цілих груп, методи емпіричного дослідження цієї поведінки і набір ефективних засобів і технологій соціального впливу на таку поведінку. Формування уявлення про теоретичні основи та закономірності функціонування конфліктологічної науки, вивчення її специфіки; розкриття принципів пізнання конфліктів, причин виникнення, етапів протікання і визначення способів їх завершення; набуття знань у дослідженні конфліктів у різних сферах життєдіяльності людей; вміння формувати механізми та технології їх врегулювання та розв'язання і своєчасного попередження; здатність прогнозувати розвиток соціальних конфліктів.

Завдання курсу «Соціальна психологія та конфліктологія» полягають в формуванні систематизованого комплексу знань та практичних навичок:

- Формувати знання про закономірності і механізми виникнення, функціонування і прояву соціально-психологічної реальності, що складається в процесі особистісних взаємодій.

- Формувати техніки спілкування в соціальній сфері.

- Формувати вміння аналізувати групові процеси й міжособистісні відносини.

- Формувати сучасні наукові уявлення про природу, функції, структуру та динаміку конфліктів.

- Формувати розуміння ролі й місця конфліктології в системі професійної підготовки фахівця.

- Ознайомленню з теоретичними розробками й практичними методами, практикою використання положень конфліктології в управлінській діяльності.

- Формувати вміння виявляти причини виникнення конфліктів, визначати ознаки їх прояву, спрямованість і межі поширення.

- Засвоїти моделі поведінки у конфлікті, правила організації безконфліктної взаємодії, врегулювання та розв'язання конфліктів.

- Опанувати психологічні прийоми виходу з конфліктних ситуацій.

- Здійснювати планування та психологічну корекцію соціальних взаємин різноманітних трудових колективах. Прогнозувати та впливати психологічними методами на поведінку суб'єктів соціально-економічних взаємин.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набуде в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
242 «Туризм і рекреація»	ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу; ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК9. Вміння виявляти, ставити і вирішувати	ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності; ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ФК18. Здатність виокремлення і вдосконалення індивідуальних засобів саморозвитку і саморегуляції особистості для забезпечення систематичного самовдосконалення та підвищення	РН10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна); РН14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття; РН16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості; РН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері; РН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;

	проблеми; ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії; ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно.	рівня професійних компетентностей.	РН19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань; РН20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання; РН24. Розробляти програми саморозвитку і використовувати засоби саморегуляції для забезпечення систематичного підвищення рівня професійних компетентностей, та особистісних навичок ефективної соціальної комунікації.
--	---	------------------------------------	--

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.
- ✓ Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проекті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництвом інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ При виконанні всіх завдань, під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку курсу слід дотримуватись академічної доброчесності.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Спірні питання з проведення екзаменаційних сесій розглядає апеляційна комісія, права, обов'язки та персональний склад якої визначаються наказом ректора Університету.
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Специфіка та структура спілкування як соціально-психологічного процесу. Спілкування як обмін інформацією (комунікація).
2. Спілкування як розуміння і сприйняття людьми один одного (соціальна перцепція).
3. Психологія великих соціальних груп і масових явищ.
4. Соціально-психологічні проблеми соціалізації особистості.

5. Психологія малих соціальних груп.
6. Психологія колективу.
7. Поняття про конфлікт. Рівні проявів і типологія конфліктів.
8. Аналіз структурних елементів конфлікту. Об'єктивні елементи конфлікту.
9. Психологічні складові конфлікту.
10. Динаміка конфліктів.
11. Особистість і конфлікт.
12. Соціально-психологічні конфлікти в організаційно-управлінській сфері.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Місце спілкування у житті суспільства. Спілкування як обмін інформацією (комунікативний бік спілкування).
2. Невербальна комунікація.
3. Психологія великих соціальних груп.
4. Психолого-педагогічне вивчення особистості.
5. Психологія малих соціальних груп.
6. Група, колектив і команда в організації.
7. Передумови формування конфліктологічної думки. Конфліктологія – інтегративна галузь наукових знань про конфлікти.
8. Рівні проявів і типологія конфліктів. Фактори і причини виникнення конфліктів.
9. Аналіз структурних елементів конфлікту.
10. Темперамент. Характер і поведінка.
11. Динаміка конфліктів.
12. Особистість і конфлікт. Конфлікти у міжособистісних відношеннях.
13. Методи дослідження конфліктів та конфліктної поведінки їх учасників.
14. Соціально-психологічні конфлікти в організаціях.

Політика курсу

✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.

✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництвом інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.

✓ При виконанні всіх завдань, під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку курсу слід дотримуватись академічної доброчесності.

✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Берlach, А. І. Конфліктологія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. І. Берlach, В. В. Кондрюкова. - К. : Університет "Україна", 2021. - 204 с.
2. Власова О.І., Никоненко Ю.В. Соціальна психологія організацій та управління: Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. - 398 с.
3. Долинська, Л. В. Психологія конфлікту [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Долинська, Л. П. Матяш-Заяц. - К. : Каравела, 2021. - 304 с.
4. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: у 2-х кн.: підруч. для вищ. навч. закл. Кн. І: Соціальна психологія особистості і спілкування. К.: Либідь, 2021. – 448 с.
5. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: у 2-х кн.: підруч. для вищ. навч. закл. / Л.Е. Орбан-Лембрик. - Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. – К.: Либідь, 2021. – 448 с.

Гарант освітньої програми

(підпис)

Валентина ДЕМКО